

Maakunnan rahoitusnäköymä

14.2.2018 Helsinki

Pelastuslaitosten palvelualueiden kokous

Minna Punakallio
Pääekonomisti
Kuntaliitto
Twitter @MinnaPunakallio

Lainsäädännön valmistelun näkökulma

Ajankohtaista valmistelussa

- Omaisuuden siirron kompensatiomalli, VM esitys 12/2017
 - » Sote-ulkoistukset, kiinteistöjen myynti, investoinnit,
 - » Kuntien rajoituslaki
- Valinnanvapauslausunnot
 - » HE eduskunnalle 3/2018
- Kasvupalvelu-uudistus, allianssimalli
 - » Määräaika 4/2018
- Monikanavarahoituksen purkaminen
- Valtakunnallisista palvelukeskuksista jäljellä 2/4
 - » Pois hankintojen ja palkka-, henkilöstö- ja taloushallinnon palvelukeskukset
 - » Jäljellä ICT-palvelukeskus (Vimana Oy) ja Maakuntien tilakeskus

Talouden näkökulma

Ajankohtaista valmistelussa

Pykälien muutosten taloudelliset vaikutukset

- Tehtäväjako muuttuu → Kunta – maakunta –siirtolaskenta
- Yhteistyö ja jaetut tehtävät kuntien ja maakunnan välillä → Rahoitusvastuu? Kustannusten korvaaminen?

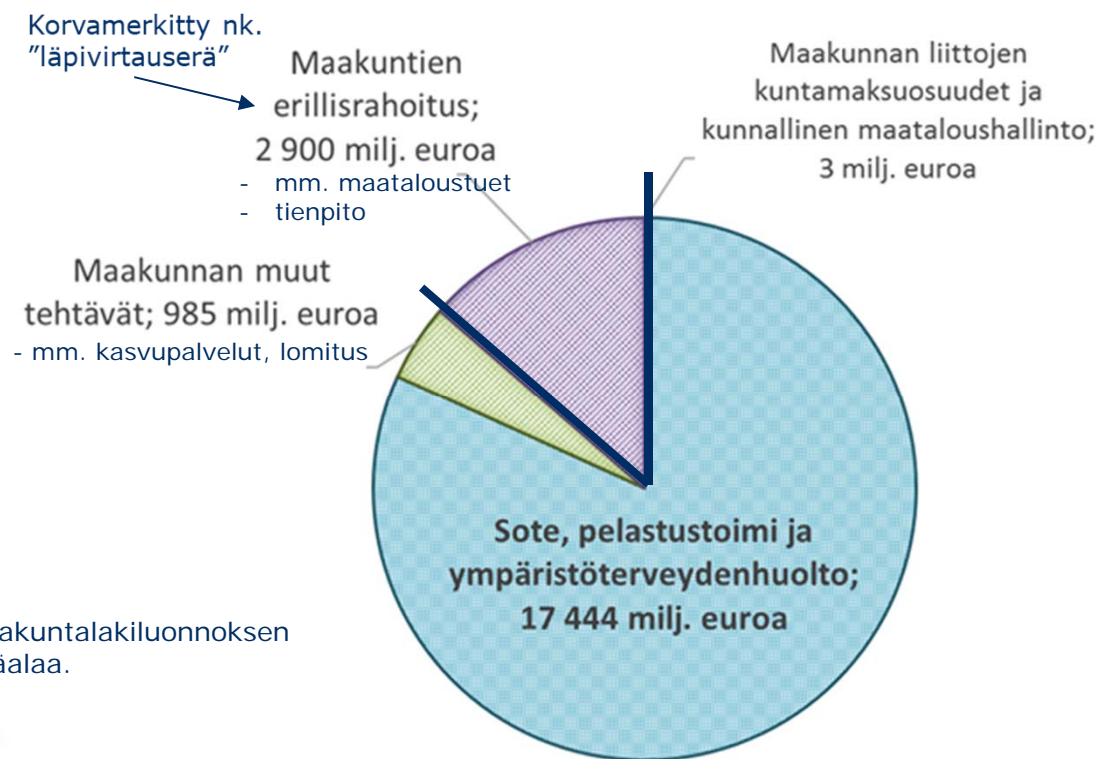
Seuraava laskelmapäivitys 2/2018

- Kustannukset kuntien talousarvioilastosta (TK kerää 1/2018)
- Kunnallisveron leikkaus *alustavasti* samaa suuruusluokkaa (-12,3 %-yksikköä)
- Lopullisessa siirtolaskelmassa laskennan perustana **kuntien todelliset kustannukset 2018-2019**

Lähtökohtia maakuntien rahoituksen määräytymiselle

- Lähtötilanne: Maakunnat saavat 2020 niille määrättyjen tehtävien kustannuksia vastaavan rahoituksen
 - » Osa tehtävistä tulee kunnista (kuntataloustilasto)
 - » Osa valtiolta (ministeriöiden momentit)
 - » Huom. kehysriihessä 2017 Sipilän hallitus päätti: maakuntien rahoituksen 2020 indeksikorotuksesta toteutetaan puolet
- Maakuntien rahoitus koostuu pääasiassa valtion rahoituksesta sekä asiakkailta saaduista myynti- ja maksutuloista
 - » Valtionrahoitus koostuu maakunnan yleiskatteellisesta rahoituksesta, arvonlisäveron palautuksesta, maakunnan saamista myyntituloista ja avustuksista valtiolta sekä valtion erillisrahoituksesta
- Huom. **Maakunnat päättävät pääsääntöisesti itsenäisesti rahoituksensa käytöstä**

Maakuntien rahoitus 2020 → Rahojen lähde

Maakunnilla on maakuntalakiluonnoksen mukaan 25 tehtävää.

Kuntien ja maakuntien välillä intressiristiriita 2018-2019

Harmaalla alueella

- Työllistyminen
- Kotouttaminen
- Eläkemenoperusteiset maksut
- Tukipalvelut
- Valinnanvapaus-pilotit
- ...

Kuntataloustilasto ja kuntien kustannuksiin vaikuttavat päätökset vaikuttavat siirtolaskelmaan!

Harmaa alue

Onnistumisen edellytyksenä

Kuntataloustilaston oikeellisuus vuosina 2018-2019

- Talouden näkökulmasta kuntien kannalta **tärkein edunvalvonnallinen asia** ennen uudistuksen voimaantuloa
 - » Vain oikein täytetyt kustannustiedot takaavat sen, että kuntien tuloista siirtyy oikea summa euroja maakuntiin
- Kuntataloustilasto 2018 ja 2019
 - » Julkaisua aikaistetaan (tiedot viim. 5/2017)
 - » Tilastointi vs. tosielämä?
 - » Tilaston täyttäjän pitää ymmärtää siirtolaskennan logiikka ja saada apua sektorien talousosaajilta!

Maakuntien rahoitusnäköymien reunaehdot pidemmällä aikavälillä:

Yleinen taloustilanne

Julkisen talouden tilanne

Hallituksen päätökset maakuntien rahoituksesta

- Uudistuksen rahoituslait
- Lisäpäätökset (julkisen talouden suunnitelma, kehys- ja budjettiriihet)

Maakuntien omat toimet

Haasteet

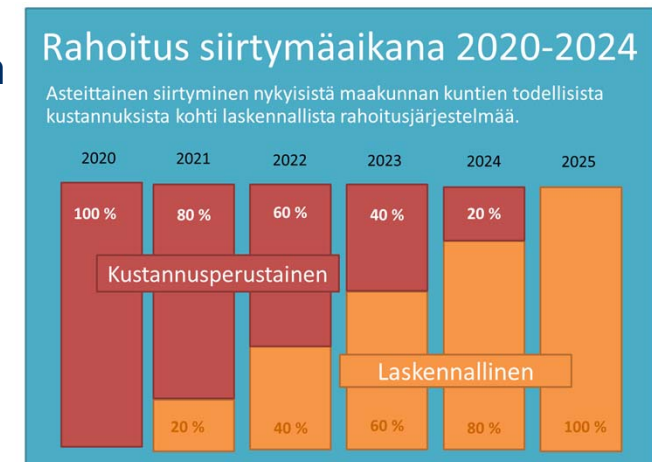
Ennusteet ja julkisen talouden tila

	2015	2016	2017**	2018**	2019**	2020**	2021**
BKT markkinahintaan, määrän muutos, %	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8	1,3	1,1
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	-0,2	0,4	0,9	1,5	1,5	1,8	2,0
Työttömyysaste, %	9,4	8,8	8,6	8,1	7,8	7,5	7,3
Työllisyysaste, %	68,1	68,7	69,4	70,1	70,5	70,9	71,2
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-2,7	-1,8	-1,2	-1,4	-1,0	-0,9	-1,2
Valtio	-3,0	-2,7	-2,3	-2,0	-1,4	-1,1	-1,3
Maakuntahallinto						-0,3	-0,3
Paikallishallinto	-0,6	-0,4	-0,1	-0,3	-0,4	-0,2	-0,2
Sosiaaliturvarahastot	0,9	1,3	1,1	0,9	0,8	0,6	0,6
Rakenteellinen jäämä, suhteessa BKT:een, %	-0,8	-0,4	-0,8	-1,3	-1,4	-1,1	-1,4
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:een, %	63,6	63,1	62,5	61,9	61,1	60,2	59,9
Valtionvelka, suhteessa BKT:een, %	47,6	47,5	47,7	47,5	46,9	46,3	46,1
Tuotantokuilu, % potentiaalisesta tuotannosta ¹	-3,4	-2,3	-0,7	0,0	0,4	0,4	0,4

¹ Arvioitu EU:n yhteisellä menetelmällä

Maakuntien rahoitukseen liittyviä linjauksia lainsäädännössä

- Valtion rahoitukselle siirtymäaika (2020–2024), jolloin siirrytään asteittain sosiaali- ja terveydenhuollon menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen
- Maakuntien rahoitusta tarkistetaan vuosittain toteutuneiden kustannusten ja arvioidun kustannustason muutoksen (maakuntaindeksi) osalta sekä huomioimalla toteutuneet asiakas- ja käyttömaksutulot
- Maakuntien toteutuneita käyttökustannuksia ei kuitenkaan huomioida valtion rahoituksen tarkistuksessa täysimääräisesti, sillä tavoite on pienentää sosiaali- ja terveydenhuollon menoja 3 miljardia euroa vuoteen 2030 mennessä.

Maakuntia talousohjataan myös julkisen talouden suunnitelmassa ja valtion talousarviossa

- Tavoite maakunnan rahoitusasemalle
- Hallituksen tavoitetta tukevat toimet
- Maakuntien rahoitusta tarkistetaan vuosittain
- Jos julkisen tila heikkenee, maakuntiin tullaan kohdistamaan uusia säästöjä/leikkauksia

Hakusivulle »

ilän hallitus | Hallitusohjelman toteutus | Päätökset | Tietoa valtioneuvostosta | Yhteystiedot

VALTIONTALOUS JA HALLITUKSEN ESITYKSET /

Budjetti, julkisen talouden suunnitelma ja hallituksen esitykset

Budjetti 2018 ja julkisen talouden suunnitelma 2018–2021

Valtioneuvosto antoi tiistaina 19. syyskuuta eduskunnalle hallituksen **esityksen valtion talousarvioksi** vuodelle 2018. Valtion tuloiksi arvioidaan 52,7 mrd. euroa ja määrärahoiksi ehdotetaan 55,7 mrd. euroa. Talousarvioesitys on 3,0 mrd. euroa alijäämäinen.

[Talousarvioesitys 2018](#) [☞]

Hallitus sopi **budjettiesityksestä** vuodelle 2018 budjettiriihessä 30. ja 31.8 elokuuta 2017.

Työllisyyden, välittämisen, osaamisen ja turvallisuuden budjetti – tiedote 31.8.2017

Hallitus päätti 28.4.2018 vuosien 2018–2021 **julkisen talouden suunnitelmasta**. Suunnitelmaan sisältyy muun muassa valtiontalouden kehyspäättös sekä Suomen vakausohjelma, joka toimitetaan EU:n komissiolle.

[Julkisen talouden suunnitelma 2018–2021](#) ^{PDF}

Maakuntien rahoitus 20xx → ?

- Riittääkö maakunnan rahoitus palveluiden järjestämiseen?
- Onko 3 mrd. säästötavoite realistinen?
- Riittääkö kassassa rahaa laskujen maksuun?
- Onko investointien rahoitusmalli toimiva?
- Onko maakuntaveron aidon itsehallinnon edellytys?

*Lue lisää Kuntaliiton Rafo-julkaisusta
"Kuntatalous kohti 2020-lukua"*

Miltä maakunnan ennuste näyttää?

Maakuntatalouden ennuste VM:n mukaan vuonna 2020 (kansantalouden tilinpito)

- Maakuntien kokonaistulot ovat 23,8 mrd. €
 - » Valtionrahoitus kattaa menoista valtaosan. Maakuntien muut tulot ovat noin 3,3 mrd. euroa.
- Maakuntien kokonaismenot ovat 24,4, mrd. €
 - » Menoista yli 90 % on palvelujen ja tavaroiden ostoja tai henkilöstökustannuksia
 - » Muut investointeja ja sosiaaliavustuksia
- Maakuntasektorin on 600 milj. € alijäämäinen
- Alijäämäisyys pysyy samoissa lukemissa myös v. 2021
- Maakunnilla arvioidaan olevan vuoden 2020 lopussa velkaa noin 4,0 mrd. €

Maakuntatalous 2020 kansantalouden tilinpidon mukaan

	mrd. euroa
Kokonaistulot	23,8
Kokonaismenot	24,4
josta investointimenot	0,8
Nettoluotonanto	-0,6
Velka	4,0

Maakuntahallinnon rahoitusasema (kokonaistulojen ja menojen erotus) suhteessa BKT:hen on **-0,3 % vuonna 2020** ja **-0,3 % vuonna 2021**.

Huom. Julkisen talouden suunnitelmassa maakunnille asetetaan rahoitusasematavoite: Tasapaino?

Haasteita

- Väestön ikääntymisestä aiheutuva sote-palvelujen kysynnän kasvu kohdistuu jatkossa pääasiassa maakuntiin
- Valtiolle koituu alkuvaiheessa lisäkustannuksia toiminnan aloittamisesta ja järjestäytymisestä
 - » Maksaako valtio ne loppuun asti
- Paineita kasvattavat myös
 - » mittavat sairaanhoitopiirien rakennushankkeet, velka kasvaa
 - » palkkaharmonisointi

Tärkeät tiedonlähteet

- Kuntaliiton Talouslista-sähköpostilista
- Kuntatalouden Uutiskirje

Sähköpostilistalle
liittyminen ja
uutiskirjeen tilaus:

Tuija Valkeinen
Tuija.Valkeinen@Kuntaliitto.fi
p. 050 548 1440

Hinta 30 €

*Mahdollisuus myös
koulutuspäivään!*

Kuntaliiton Taloustorstai

- ajankohtaistietoa kuntien taloudesta

Taloustorstait keväällä 2018

- To 11.1.2018
- To 9.2.2018 Taloustorstai LIVE
- To 22.3.2018
- To 3.5.2018
- To 14.6.2018

Jäikö edelliset Taloustorstait näkemättä?

- Ei hätää! Saat veloituksetta käyttöösi tallenteet ja luentomateriaalit edellisistä Taloustorstaitilaisuuksista ilmoittautumalla jälkikäteen oheisten linkkien kautta.

Lisätietoja antavat:

- kehittämispäällikkö Sanna Lehtonen, sanna.lehtonen@kuntaliitto.fi, p. 050 575 9090
- tutkimussihteri Tuija Valkeinen, tuija.valkeinen@kuntaliitto.fi, p. 050 548 1440

Taloustorstai 2017

Taloustorstai 26.10.2017

Taloustorstain 26.10.2017 ohjelma

- klo 9:30 Kuntaliiton avauspuhe Sanna Lehtonen
- klo 9:35 Kuntaliiton puhe Sanna Lehtonen
- klo 10:30 Mitä on investointi? Sanna Lehtonen ja Jari Väine
- klo 11:00 Kuntaliiton puhe Jari Väine
- klo 11:30 Kuntaliiton puhe Jukka Hakola

Pöytäkirjoilla on mahdollisuus seurata taloustorstaita ja saada vastauksia kysymyksiin.

Tallenne ja luentomateriaalit

Taloustorstaita on mahdollista seurata myös taloudesta suoraan internetin välityksellä. Linkki taloudesta ja luentomateriaaleihin löydät ilmoittautumalla.

Video	Kesto
26.10.2017 Taloustorstain avaus	00:00:00
2. Reijo Vuorento	00:13:48
3. Reijo Vuorento	00:48:55
4. Välsänt Sanna Lehtonen	01:03:25
5. Jari Väine	01:04:25
6. Jukka Hakola	01:42:22
7. Päätöskäsit Sanna Lehtonen	02:14:48

Kuntaliitto Kommunförbundet

På svenska Tulosta

Pääekonomistin palsta

11.1.2018

Tervetuloa Kuntaliiton pääekonomistin Minna Punakallion palstalle! Tällä sivustolla käsittelemme ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä luentomateriaaleja ja diaesityksiä.

Voit seurata minua Twitterissä @MinnaPunakallio.

Uutiset ja tiedotteet

- Ennakkotiedot kuntien tilinpäätösarvioista 2017: Kuntatalous vahvistui, mutta odotuksista jäätin
Mediatiedote, julkaistu 7.2.2018
- Kuntatalous kohti 2020-lukua -julkaisu
Kuntautinen, julkaistu 7.2.2018
- Maailmantalouden hyvä vire vahvistanut Suomen noususuhdannetta
Kuntautinen, julkaistu 5.2.2018

Kiitos
mielenkiinnostanne!
Lisätietoa
www.kunnat.net

